به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **تاریخ (۲)**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**		ساعت شروع:	**۷:۳۰**
پایه یازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۲۶**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون:	**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	**جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.** (هر مورد ۰.۲۵) **الف- در تاریخ نگاری روایی، نویسندگان هیچ نقد و نظری دربارهٔ درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند.** **ب- در زمان حکومت بنی‌امیه، مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی شام اداره می‌شد.** **ج- در زمان شاه عباس دوم صفوی، شهر قندهار توسط گورکانیان هند از ایران جدا شد.**	۰.۷۵
۲	**کدام یک از منابع تاریخی سمت چپ با گزینه های سمت راست در ارتباط است.** (هرمورد ۰.۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافه است. **الف- اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم** **ب- توصیف و ثبت تاریخ زندگی فرمانروا به صورت متمرکز** **ج- نگارش تاریخ جهان از آفرینش عالم تا پایان دورهٔ ساسانیان** **۱- تک نگاری** **۲- تاریخ محلی** **۳- اندرزنامه** **۴- تاریخ عمومی**	۰.۷۵
۳	**جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.** (دو مورد اضافی است) (هر مورد۰.۲۵) (حُنفاء - قزوین - اهل صُفّه - تبریز) **الف- برخی از مهاجران بی‌بضاعت مکه پس از هجرت به مدینه، در جوار مسجد اقامت‌گزیدند و به ..... مشهور شدند.** **ب- شاه عباس اول به دلایل سیاسی، نظامی و اقتصادی پایتخت صفویه را از شهر ..... به اصفهان منتقل کرد.**	۰.۵
۴	**گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد۰.۲۵) **الف- قرآن کدام رویداد را به عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است؟** **۱- غزوهٔ بدر ۲- پیمان عقبهٔ دوم ۳- پیمان صلح حدیبیه ۴- فتح مکه** **ب- کدام دسته از اراضی دورهٔ صفویه در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود؟** **۱- خاصه ۲- ممالک ۳- خصوصی ۴- وقفی**	۰.۵
۵	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** (هر مورد۰.۲۵) **الف- جنبش اجتماعی- فرهنگی ایرانیان که با تفاخرطلبی قومی امویان به مخالفت برخاست، به چه نامی معروف شد؟** **ب- تجارت ابریشم در زمان شاه عباس اول صفوی توسط چه کسانی انجام می‌شد؟**	۰.۵
۶	**تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) **الف- نهضت ترجمه:** **ب- سِرف**	۲
۷	**مقایسهٔ پدیده های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) **الف- شیوهٔ کسب قدرت دو سلسلهٔ طاهریان و علویان طبرستان را با هم مقایسه کنید.** **ب-دیدگاه اومانیست‌ها (انسان‌گرایان) و کلیسا در مورد انسان را با هم مقایسه کنید.**	۲

به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **تاریخ (۲)**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**		ساعت شروع:	**۷:۳۰**
پایه یازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۲۶**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون:	**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) **الف- به نظر شما، چرا اسلام آوردن مغولان، یکی از رویدادهای مهم دورهٔ ایلخانان بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)** **ب- به نظر شما، چرا شاهان صفوی عده‌ای از علمای شیعهٔ جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند؟**	۲
۹	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۰.۵) **الف- مهم‌ترین مخالفان امت و حکومت نوپای اسلامی در عصر پیامبر(ص) چه گروه هایی بودند؟ (ذکردو موردکافی است)** **ب- دو شاهکار معماری جهان اسلام در سرزمین اندلس را نام ببرید.** **ج- بافت مذهبی جامعهٔ ایران در دورهٔ حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی شامل چه گروه هایی می‌شد؟ (دو مورد)** **د- مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی، پایه‌گذار مکتب نگارگری اصفهان، چه بود؟**	۲
۱۰	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** **متن‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. (هر مورد ۰.۵)** **- روزی ملکشاه سلجوقی، به خواجه نظام‌الملک پیغام داد که همانا با من در مُلک (کشورداری) شریکی که ولایت و اقطاع به اولاد خود می‌دهی و هر تصرف که در ملک می‌خواهی بی‌مشورت من می‌کنی، خواهی تا بفرمایم که دوات وزارت از پیش و دستار از سرت بردارند؟ نظام‌الملک جواب داد که دوات من و تاج تو در هم بسته است و توأمانند، اما فرمان تو را باشد.** **- باید که به همه اطراف همیشه جاسوسان روند بر سبیل بازرگانان و سیاحان و داروفروشان و درویشان، و از هرچه می‌شنوند خبر می‌آورند تا هیچ گونه از احوال چیزی پوشیده نماند. (سیاست‌نامهٔ خواجه نظام‌الملک)** **الف- چرا نظام الملک معتقد به استفاده از جاسوسان در امور مملکت بود؟** **ب- با توجه به متن اول، اختیارات وزیر سلجوقی تا چه اندازه بود؟**	۱
۱۱	**تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)** **نتیجهٔ حملات سلطان محمود غزنوی به هند چه بود؟**	۰.۵
۱۲	**مهم‌ترین ویژگی میدان نقش جهان اصفهان چه بود؟**	۰.۵

به نام خدا

سوالات آزمون نهایی درس: **تاریخ (۲)**	تعداد صفحه: **۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**		ساعت شروع:	**۷:۳۰**
پایه یازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۰۳/۲۶**	نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون:	**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۳	چرا قبیلهٔ قریش قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشت؟	۱
۱۴	به چه دلایلی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خویش ناخشنود بودند؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۵	مهم‌ترین عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل‌بویه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۶	در قرن نهم هجری چه تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد؟	۱
۱۷	نظام حقوقی و قضایی ایران در دورهٔ تیموریان بر چه پایه‌هایی استوار بود؟	۱
۱۸	چرابازرگانان و صنعت‌گران در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م. از پیدایش پادشاهی‌های قدرتمند در اروپا پشتیبانی می‌کردند؟	۱
۱۹	نتایج نهضت پروتستان در اروپا را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) **« پیروز و سربلند باشید»**	۱

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح‌آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	**رشته: ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۷:۳۰**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه: یازدهم دورهٔ دوم متوسطه	**تعداد صفحه : ۲**	**تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب، آموزش از راه دور داخل و خارج از کشور خرداد ۱۴۰۳		**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir**	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف- صحیح** ۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷ **ب- غلط** ۰/۲۵ درس ۸ ص ۸۴ **به جای والی شام، «والی عراق» صحیح است.** **ج- غلط** ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۲ **شهر قندهار در زمان « شاه صفی» از ایران جدا شد.**	۰/۷۵
۲	**الف -۳** (اندرزنامه) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۰ **ب- ۱** (تک نگاری) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶ **ج- ۴** (تاریخ عمومی) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۴	۰/۷۵
۳	**الف- اهل صُفّه** ۰/۲۵ درس ۴ ص۳۴ **ب- قزوین** ۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۰	۰/۵
۴	**الف-۳** (پیمان صلح حدیبیه) ۰/۲۵ درس ۴ ص ۳۸ **ب- ۲** (ممالک) ۰/۲۵ درس۱۳ ص ۱۴۴	۰/۵
۵	**الف- شُعوبیان (یا) شُعوبی** ۰/۲۵ درس ۸ ص ۸۵ و۸۶ **ب- تجار ایرانی ارمنی** ۰/۲۵ درس۱۳ ص ۱۴۶	۰/۵
۶	**الف - جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی ۰/۵ و ترجمهٔ آن‌ها به زبان عربی در دورهٔ عباسیان بود. ۰/۵** (انتقال آثار و ترجمه به زبان عربی مد نظر است) درس ۷ ص ۷۲ **ب - در قرون وسطا کار بر روی زمین های اربابان (فئودال ها) ۰/۵ به عهده میلیون ها کشاورز وابسته به زمین بود که به آنها سرف می گفتند. ۰/۵** درس ۱۵ ص ۱۶۵	۲
۷	**الف- بنیان‌گذاران سلسلهٔ طاهریان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند، ۰/۵ اما بنیان‌گذاران سلسلهٔ علویان طبرستان، بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند. ۰/۵** درس ۹ ص ۹۱ **ب- اومانیست‌ها (انسان‌گرایان) انسان را محور و مدار جهان می شمردند و اعتقاد داشتند که معیارهای اخلاقی و ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی باید بر پایهٔ خواسته‌های او ایجاد شود (یا) در حالی که انسان‌گرایان، انسان را موجودی می شمردند که زندگی دنیوی او ارجمند و مهم است ، ۰/۵ کلیسا مروج این عقیده بود که انسان فقط برای خدمت به خداوند خلق شده است و دنیاگرایی و میل به لذت جویی، او را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می دارد. ۰/۵** درس ۱۶ ص ۱۷۶	۲
۸	**الف- زیرا در نتیجهٔ هم نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی، حکومت ایلخانی، ماهیت ایرانی_ اسلامی یافت - و موجب شد که مردم نسبت به آن احساس بیگانگی کمتری بکنند. - همچنین نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و ادارهٔ حکومت، بیش از پیش، افزایش یافت - و زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد** **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۲ ص ۱۲۶ **ب- از آنجا که در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود، ۰/۵ شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه، ۰/۵ عده‌ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند.** درس ۱۴ ص ۱۴۸	۲
۹	**الف- مشرکان، منافقان و یهودیان** **هر مورد ۰/۲۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس۴ صص ۳۸-۳۷ **ب- مسجد جامع قُرطبه ۰/۲۵ و کاخ الحمراء غرناطه ۰/۲۵** درس ۶ ص ۶۵ **ج- اهل تسنن – شیعیان دوازده امامی(امامیه)- سادات علوی - پیروان مذهب اسماعیلیه** درس۱۰ ص ۱۰۸ **هر مورد ۰/۲۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** **د - زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه وران را به تصویر می کشید. ۰/۵** درس ۱۴ ص ۱۵۴	۲

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح‌آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدّت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه: یازدهم دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه : ۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب، آموزش از راه دور داخل و خارج از کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه بعد »	
۱۰	الف- تا هیچ گونه از احوال چیزی پوشیده نماند. (اشاره به نظارت و تسلط بر کل مملکت) ۰/۵ ب - وزیر در منصب خود از اختیارات بالایی برخوردار بود، با این حال، وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آنچه سبب تداوم کار وی می‌شد، اراده و خواست سلطان بود. ۰/۵ (اشاره به مفهوم قدرت و اختیارات وزیر و تابع سلطان بودن او، نمره تعلق می گیرد.) درس۱۰ ص۱۰۶	۱
۱۱	دین اسلام ۰/۲۵ و زبان فارسی ۰/۲۵ به شبه قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد. درس۱۰ ص۱۰۲	۰/۵
۱۲	شکوه و عظمت ۰/۲۵ و نیز کاربردهای متنوع ۰/۲۵ درس۱۴ ص۱۵۲	۰/۵
۱۳	به سبب در اختیار داشتن ادارهٔ کعبه ۰/۵ و برقراری رابطهٔ تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک ۰/۵ درس ۳ ص ۲۲	۱
۱۴	از یک سو مالیات‌های سنگینی را به رومیان می‌پرداختند- و از سوی دیگر اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند.- علاوه بر آن، مسیحیان مصر اختلافات مذهبی شدیدی با رومیان داشتند.- گروه‌هایی از پیروان آیین یهود نیز که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند ، به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند. . **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۵ ص ۵۱	۱
۱۵	فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود- کشاورزی، تجارت و صنعت رشد چشمگیری داشت- برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، - قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی - و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم. **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۹ ص۹۴	۱
۱۶	از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان‌دادند. ۰/۲۵ و از طرف دیگر به‌تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند. ۰/۲۵ و برای به دست گرفتن قدرت، با فرمانروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند. ۰/۵ درس۱۲ ص ۱۲۷	۱
۱۷	بر اساس سنت های مغولی و مجموعه قوانینی موسوم به تَزوکات که تیمور آن را به وجود آورد. ۰/۵ با این حال، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود. ۰/۵ درس ۱۱ ص ۱۲۲	۱
۱۸	زیرا حکومت مرکزی مقتدر از طریق برقراری نظم و امنیت، ۰/۲۵ وحدت اداری ۰/۲۵ و یکسان سازی قوانین، ۰/۲۵ شرایط مساعدی برای توسعه تجارت و صنعت فراهم می‌آورد. ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۶۸	۱
۱۹	وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد - و باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک ها شد که بخش های وسیعی از اروپا را فراگرفت. - این نهضت همچنین به تقویت پادشاهان و دولت های ملی - و رشد اندیشه ملی گرایی در اروپا کمک فراوانی کرد. - تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی بود. . **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۶ ص ۱۸۶	۱
	جمع نمره	۲۰

همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره‌گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است،
خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی،اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند.
با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار